

MESTO

Spišské Podhradie

Komunitný plán sociálnych služieb
mesta Spišské Podhradie

2012-2020

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Spišské Podhradie

Úvod

NR SR 30. októbra 2008 schválila zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorý v šiestej časti obsahuje ustanovenia o komunitnom rozvoji a komunitnom pláne v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Paragraf 83 zákona o sociálnych službách ukladá obciam a mestám vypracúvať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode mesta (obce).

Komunitný plán mesta sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách **Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2013**. V rámci týchto priorit sú stanovené:

A/ Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb

B/ Priority rozvoja sociálnych služieb

A . Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb:

1. Zabezpečenie práva občanov na sociálne služby
2. Zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj nedostatkových alebo chýbajúcich služieb.

B. Priority rozvoja sociálnych služieb

Priorita č. 1

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb.

Priorita č. 2

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Priorita č. 3

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb.

Priorita č. 4

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Ciele a priority stanovené v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb majú podľa zákona o sociálnych službách následne rozpracovať mestá (obce) vo svojich komunitných plánoch sociálnych služieb a prijať konkrétne úlohy a opatrenia na zabezpečenie ich rozvoja. Tieto aktivity je potrebné zabezpečiť na základe analýzy poskytovaných sociálnych služieb, potrieb a tradícií svojho územia.

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity mesta je Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Tento plán v svojej analýze stanovuje silné aj slabé stránky sociálneho rozvoja mesta a zámery jeho rozvoja.

Zmyslom komunitného plánovania je naplánovať také služby, ktoré zlepšia sociálnu situáciu cieľových skupín (seniori, rodina v núdzi, ohrozená rodina, občania bez prístrešia a pod.). Je to metóda, ktorou sa plánujú sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Obsahom Komunitného plánu je analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb, analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb, analýza demografických a sociologických údajov, ciele a priority rozvoja sociálnych služieb, časový plán realizácie a spôsob vyhodnocovania plnenia plánu. Plán je vypracovaný na obdobie do roku 2020.

Použitá terminológia

- **sociálna služba** je podľa zákona o sociálnych službách definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu vzniku sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

- **nepriaznivá sociálna situácia** je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky alebo pre spôsoby života,
- c) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- d) z dôvodu, že dovŕšila dôchodkový vek,
- e) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- f) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo
- g) z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

- **zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb** je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

- **krízová sociálna situácia** je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby alebo rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Štruktúra Komunitného plánu sociálnych služieb mesta

1. Úlohy a kompetencie mesta v sociálnej oblasti podľa zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a ďalších zákonov

2. Analýza sociologických a demografických údajov mesta

3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb a predpokladaných potrieb sociálnych služieb podľa jednotlivých cieľových skupín

4. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

5. Časový plán realizácie komunitného plánu mesta

6. Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

1. Úlohy a kompetencie mesta v sociálnej oblasti podľa zákona o sociálnych službách č. 448/2008

Z. z. a ďalších zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách dáva obci hlavné kompetencie a úlohy v § 80:

Obec

a/ vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode

b/ utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja

c/ je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu

– v zariadení pre seniorov

– v zariadení opatrovateľskej služby

– v dennom stacionári

– v odkázanosti na opatrovateľskú službu

- v odkázanosti na prepravnú službu

2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode

3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti

4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť

d/ vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,

e/ poskytuje, alebo zabezpečuje poskytovanie

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre

2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári

3. opatrovateľskej služby

4. prepravnej služby

5. odľahčovacej služby

6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa

f/ poskytuje základné sociálne poradenstvo

g/ môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12

h/ uzatvára zmluvu

1. o poskytovaní sociálnej služby
  2. o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby
  4. o zabezpečovaní poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8 a ďalšie.
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- q) vedie evidenciu
1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. rozhodnutí podľa písmena c),
  3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,

Komunitný rozvoj ustanovuje zákon v § 82:

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

(1) Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov

(2) Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

(3) Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Komunitný plán ustanovuje zákon v § 83:

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

(2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

(5) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä

a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja, vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,

b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,

c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja,

d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja,

e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,

f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

(6) Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta;
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín;
- opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).

2. Analýza sociologických a demografických údajov obce

Sociálna analýza má za cieľ porovnať aktuálny stav sociálnych služieb s predpokladanými potrebami v budúcnosti. Analýza vychádza z demografických údajov mesta, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov.

Základné sociálno-demografické údaje o obyvateľoch mesta Spišské Podhradie k 1.11.2012

1. Názov obce	Spišské Podhradie
časti obce	Katúň
vzdialenosti od centra	6 km
okres	Levoča
kraj	prešovský
2. Základné demografické údaje	
počet obyvateľov	3909
rozdelenie podľa častí obce	-
<i>Veková štruktúra obyvateľov</i>	
predproduktívny vek - do 18 rokov	936
produktívny vek od 19 do 60 rokov	2362
poproduktívny vek nad 60 rokov	611
<i>Celkový počet rodín</i>	údaj nezistený
z toho s nezaopatrenými deťmi	údaj nezistený
počet novorodencov za rok	33
počet úmrtí za rok	32
počet svadieb za rok	21
počet rozvodov za rok	5
počet neúplných rodín s deťmi	údaj nezistený
počet nezamestnaných občanov	317
<i>Štruktúra obyvateľov nad 65 rokov</i>	
65 - 69 rokov	159
70 - 74 rokov	124
75 - 79 rokov	85
80 - 84 rokov	56
85 - 90 rokov	35
90 a viac rokov	7
počet domácností jednotlivcov osamelo žijúcich nad 65 rokov	údaj nezistený
Počet občanov s ŤZP	336

Orientačný výskyt druhov zdravotného postihnutia v meste Spišské Podhradie

Druh postihnutia	Počet osôb s daným postihnutím
Zrakové postihnutie	8
z toho ťažko	-
Sluchové postihnutie	3
z toho hluchí	-
Poruchy reči	2
Mentálne postihnutie	2
Poruchy pohybového ústrojenstva	28
Osoby na vozíku	9
Diabetici	44
z toho na inzuliné	33
Duševné ochorenie	21
Epilepsia	1
Chronicky choré deti	273

Štruktúra vzdelávacích zariadení

Základná škola, Školská ulica č. 3, Spišské Podhradie

Základná škola, Palešovo námestie č. 9, Spišské Podhradie

Materská škola, Májová ulica č. 54, Spišské Podhradie

Katolícka univerzita v Ružomberku, Teologický inštitút Spišská Kapitula, Spišské Podhradie

Základná umelecká škola, sídlisko Hrad č. 28, Spišské Podhradie

Centrum voľného času „Spišský hrad“, Školská 10, Spišské Podhradie

Bytová situácia

Plynofikácia mesta, rekonštrukcia ciest, ale hlavne výstavba a prestavba bytov pre rodiny s deťmi sú základné priority mesta. Postavilo sa 36 nájomných bytov nižšieho štandardu, zrekonštruovali sa 4 meštianske domy na bytové domy, ďalší dom je v počiatočnej fáze rekonštrukcie.

Zdravotná starostlivosť

Poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti je zabezpečené sieťou neštátnych zdravotníckych zariadení. V meste je nasledujúca vybavenosť zdravotníckymi službami: 4x praktický lekár pre dospelých, 2x

praktický lekár pre deti a dorast, 2x stomatológ, 1x lekárka, ADOS- Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti

3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb a predpokladaných potrieb sociálnych služieb podľa jednotlivých cieľových skupín

Seniori

Z demografického rozboru vyplýva, že občania vekovej kategórie nad 60 rokov tvoria 16,70% skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Vzhľadom na vysoké percento detí a mládeže do 18 rokov v meste, až 23,94%, sa táto skupina môže zdať malá, ale v skutočnosti je to 653 obyvateľov v dôchodkovom veku. Zabezpečenie sociálnych služieb pre túto vekovú kategóriu je plne v kompetencii mesta. V tomto čase mesto zabezpečuje sociálne služby pre seniorov poskytovaním opatrovateľskej služby. Mesto zabezpečuje stravu – obed pre 80 poberateľov. V rámci aktívnej činnosti zabezpečuje aj donášku stravy. V rámci ďalších aktivít mesto podporuje spoločenské a voľnočasové aktivity seniorov. Poskytuje priestory na stretnutia seniorov. Primátor mesta sa stretáva s občanmi - dôchodcami pri príležitosti ich životných jubileí. Stretnutie je spestrené kultúrnym programom a nechýba občerstvenie. V meste je z mestského rozpočtu vyčlenený jednorazový finančný príspevok na zakúpenie darčekových poukážok v predvianočnom čase.

Poskytovanie sociálnej služby umiestnením v zariadení pre seniorov sa rieši individuálne. Do budúca je potrebné zvážiť výstavbu zariadenia pre seniorov, v ktorom by sa poskytovali aj ďalšie sociálne služby.

V meste Spišské Podhradie momentálne nie je zriadené denné centrum pre seniorov. Je potrebné zvážiť jeho zriadenie. Podľa §56 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je denné centrum definované nasledovne:

(1) v dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

(2) v dennom centre sa najmä

a) poskytuje sociálne poradenstvo,

b) zabezpečuje záujmovú činnosť.

Sociálne poradenstvo

Základné sociálne poradenstvo, ako originálnu kompetenciu mesta, poskytuje občanom zamestnankyňa mesta. Ide o základné informácie o príslušnom orgáne alebo organizácii, ktorá danú

problematiku rieši. Táto zamestnankyňa mesta okrem sociálnej oblasti rieši aj ďalšie časovo náročné agendy. V rámci organizačnej štruktúry mestského úradu sa jedná o samostatné sociálne oddelenie.

Pomoc rodinám s deťmi

Pre túto sociálnu skupinu mesto žiadne sociálne služby neposkytuje. Pre rodiny s malými deťmi je k dispozícii materská škola. Pre staršie deti je zriadené centrum voľného času a základná umelecká škola. Pre rodiny v núdzi je poskytované základné sociálne poradenstvo. Kvôli veľkej rómskej komunite sa v meste realizuje terénna sociálna práca, ale v meste nie je zriadené komunitné centrum.

Pre občanov, ktorí zneužívajú dávky v hmotnej núdzi sa realizuje inštitút osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi. Táto činnosť sa vykonáva na sociálnom oddelení. Taktiež sa realizuje inštitút osobitného príjemcu na prídavky na deti- záškoláctvo.

Do budúca je potrebné zriadiť komunitné centrum- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, v ktorom budú poskytované služby podľa §33 zákona 448/2008 Z. z. :

(1) v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe alebo rodine, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života.

(2) v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu sa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,

2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na

2. záujmovú činnosť.

Zdravotne postihnutí občania

Počet invalidných občanov poberajúcich invalidný dôchodok nie je známy vzhľadom na nedostupnosť týchto údajov. Zdravotne postihnutí občania sú systémovo riešení poskytovaním rôznych foriem kompenzácie sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia, ktoré sú v kompetencii štátu. Sociálne služby pre túto skupinu občanov zabezpečuje a financuje vyšší územný celok. Pre mesto v tomto čase zvláštne úlohy nevyplývajú. Úlohou mesta pre túto skupinu občanov je vytvárať vhodné podmienky pre občiansky a spoločenský život a to najmä dostupnosťou zariadení, služieb a občianskej vybavenosti. Ďalej vytvárať podmienky pre spoločenské aktivity týchto občanov a poskytovať im sociálne poradenstvo.

Opatrovateľská služba

Starnutie populácie je najdôležitejším fenoménom demografického vývoja v súčasnom svete a prejavuje sa svojimi dôsledkami, ako je nízka pôrodnosť a predlžujúca sa dĺžka života. Starnutím sa mení pomer mladých a starších, a tým aj ekonomicky aktívnej populácie. Staroba je často spojená aj s osamelosťou a so zdravotnými problémami. Niektorí žijú sami, nemajú žiadne rodinné zázemie a tým pociťujú potrebu, aby im bolo mesto nápomocné. V súvislosti s tým mesto prijalo všeobecné záväzné nariadenie o opatrovateľskej službe. Opatrovateľská služba je poskytovaná v domácnosti občana.

Podľa §41 zákona 448/2008 Z.z.:

(1) Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3a

b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.

(2) Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3.

(3) Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,

b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, 11) ak tento zákon neustanovuje inak,

c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, 11)

d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.

(4) Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe

a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,

b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,

c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, 11) sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Pobytové zariadenia

Mesto Spišské Podhradie nevlastní žiadne zariadenie typu zariadenia pre seniorov alebo zariadenie sociálnych služieb pre dospelých, resp. detí, ani žiadne iné zariadenie podobného typu. V akútnych prípadoch mesto spolupracuje so zariadeniami v okolí mesta, resp. na území mesta:

- DSS sv. Jána z Boha Spišské Podhradie

-Spišská katolícka charita (SKCH), dom Charitas sv. Jána Bosca Spišská Kapitula, Spišské Podhradie
Mesto tiež spolupracuje s oddelením sociálnym Prešovského samosprávneho kraja.

Prehľad sociálnych zariadení v meste Spišské Podhradie a okolí

Typ zariadenia	Mesto Spišské Podhradie	Okres Levoča	Okres Spišská Nová Ves
zariadenie pre seniorov (ZPS)	SKCH, dom Charitas sv. Jána Bosca, Spišská Kapitula	SKCH dom Charitas Vincenta de Paul, Vyšný Slavkov	ZPS Spišská nová Ves
			SKCH Spišská nová Ves
			Katarína n.o., SNV
			Domov, Nálepko
domov sociálnych služieb pre dospelých	DSS sv. Jána z Boha	DSS Spišský Štvrtok	IDEA Prakovce
			Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím OZ, SNV
			Domovina n.o., Žehra, časť Hodkovce
	SKCH, dom Charitas sv. Jána Bosca, Spišská Kapitula	SKCH dom Charitas Vincenta de Paul, Vyšný Slavkov	Náš dom, SNV
			Social.Trans n.o., Spišské Vlchy
			SKCH Spišské Vlchy
			SKCH SNV
	domov sociálnych služieb pre deti	–	–
detský domov	–	–	DD Mlynky- Biele vody
			DD Spišské Vlchy
zariadenie podporovaného bývania	DSS sv. Jána z Boha	–	Social.Trans n.o., Spišské Vlchy
			SKCH Spišské Vlchy
			SKCH SNV
zariadenie núdzového bývania	–	–	Mesto Krompachy

útulok	–	OZ Konkordia-lat. Svornosť, Levoča	Dom humanity Nádej, SNV
krízové stredisko	–	–	Alžbetka n.o., SNV
rehabilitačné stredisko	–	–	ProAutista n.o., SNV
nocľaháreň	–	–	Mesto Krompachy
zariadenie opatrovateľskej služby	–	Mesto Levoča	–
denné centrum	–	Mesto Levoča	Mesto Krompachy
nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	–	–	Humanitná spoločnosť Priятие OZ, SNV

Výpočet a modelovanie budúcich služieb bolo spracované na základe manuálu „*Minipríručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb*“, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004.

Orientačné údaje o potrebe sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti a rodinu

Sociálna skupina		na 4 tisíc obyvateľov
Rodiny s deťmi (0-18 rokov) vyžadujúce sociálnu pomoc	potreba vzniká v priebehu roka	32
	potrebujú trvalú pozornosť	108
Deti ohrozené týraním a zneužívaním	potreba vzniká v priebehu roka	8
	potrebujú trvalú pozornosť	136

Orientačné údaje o výskyte potreby sociálnych služieb v oblasti azylového ubytovania

Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie	na 4 000 obyvateľov
bezdomovci	4
matky s deťmi	2
po výkone trestu	7,6
závislí na drogách	4,8 - 9,6 (vo veľkých mestách aj viac)

Vyššie uvedené štatistické údaje sú základným orientačným východiskom, ktoré pri analýze potrieb pomáhajú definovať predovšetkým a najmä kvantitatívne nároky na vybavenosť územia (komunity) jednotlivými službami pre cieľové sociálne skupiny. Základná sociálna analýza mesta je nevyhnutnou podmienkou komunitného plánovania sociálnych služieb pre jej obyvateľov.

4. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v obci

Na základe uvedenej analýzy sociálnej situácie v meste Spišské Podhradie si mesto stanovuje nasledovné ciele a priority rozvoja sociálnych služieb:

Hlavný cieľ Komunitného sociálneho plánu mesta:

Zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb pre občanov mesta

Priority:

1. Podpora zotrvania občanov obce v ich prirodzenom prostredí, poskytovanie pobytových služieb iba v súlade s potrebou intenzívnej pomoci - poskytovať pobytové služby len vtedy, ak terénne služby nestačia pokryť potreby občanov.

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- 1.1 Rozširovať a skvalitňovať opatrovateľskú službu pre občanov v súlade s potrebami
- 1.2 Rozširovať podporné služby pre starých a osamelých občanov – donáška obedov, liekov a iné
- 1.3 Zriadiť v meste Komunitné centrum- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- 1.4 Zriadiť v meste Denné centrum pre seniorov
- 1.5 Za podpory fondov EÚ a štátu naďalej vytvárať priestor pre terénnu a komunitnú sociálnu prácu

2. Zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva poskytovaných mestom a sociálnych partnerov

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

2.1 Zabezpečiť odborné vzdelávanie pracovníkov mesta v oblasti sociálnej práce

2.2 V rámci možností podporovať partnerstvo a spolufinancovanie sociálnych partnerov pri poskytovaní sociálnych služieb pre občanov mesta

3. Vytvoriť organizačné a materiálne podmienky na realizáciu úloh mesta podľa sociálnej legislatívy a Komunitného plánu sociálnych služieb

Aktivity na dosiahnutie cieľa :

3.1 V nasledujúcich rozpočtoch mesta počítať s výdavkami na sociálne služby a ich skvalitňovanie v súlade s predpokladanými potrebami

3.2 Uchádzať sa o finančné prostriedky na podporu sociálnej ekonomiky

3.3 Aktívne sa zapájať do získavania zdrojov od rôznych donorov na podporu sociálnych aktivít

5. Časový plán realizácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce

Plánované ciele a aktivity zamerané na realizáciu Komunitného plánu sociálnych služieb mesta budú zabezpečené nasledovne:

Cieľ č. 1

Aktivity 1.1 až 1.5 budú plnené priebežne, podľa potrieb a odkázanosti občanov.

Cieľ č. 2

Aktivity sa budú realizovať priebežne.

Cieľ č. 3

Aktivita 3.1 sa zabezpečí každoročne v čase prípravy rozpočtu mesta na ďalší rok.

Aktivity 3.2 a 3.3. sa budú realizovať priebežne.

6. Spôsob vyhodnocovania plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb

Plnenie zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z Komunitného plánu sociálnych služieb bude hodnotené na zasadnutí mestského zastupiteľstva 1x ročne, vždy pri schvaľovaní záverečného účtu mesta. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh mesta v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

Zásady uplatňovania Komunitného plánu sociálnych služieb (ďalej iba „KPSS“)

– KPSS je **základným rozvojovým dokumentom**, na ktorý sa musí prihliadať pri profilovaní všetkých rozvojových a rozvoj podporujúcich aktivít v oblasti sociálnych služieb

– KPSS je **záväzným pre tvorbu rozpočtu mesta** a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu mesta

- KPSS je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov
- KPSS je po jeho schválení základným rozvojovým dokumentom pre mesto
- KPSS je rozvojový dokument, ktorého aktivity mesto **priamo realizuje** (mesto ako realizátor), **alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu** (mesto ako iniciátor, partner) inými subjektmi v prospech sociálneho rozvoja mesta
- KPSS je **otvorený, verejne dostupný dokument**, priebežne aktualizovaný a reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia
- za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu KPSS sú **zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy mesta**

Tento „Komunitný plán sociálnych služieb mesta Spišské Podhradie“ bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Spišskom Podhradí č. MZ -12-12-B-9 zo dňa 12.12.2012

Mgr. Jozef Bača
primátor mesta Spišské Podhradie